

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske slovence.

PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

CENA NOVIN JE:

Za domače, če jih več	Za amerikance, če jih več
vkup hodi 2 K,	vkup hodi 4 K 20 f,
ne samo edne 3 K.	če samo edne 5 K 40 f.

Cena vsakoga falata doma je 4 filere; v Ameriki 10 filerov.

Dobijo se
v Čerensovcih pri KLEKL
JOŽEFI plebanoši v pokoji.
Cserföld, Zalamegye.

Na té naslov se naj pošilajo: naroč
nina, glási i dári za Novine. Vsak pa
naj podpiše svoje imé, ki kaj novi-
nam naznánja.

„Od bojne reši nas Gospod!“

(Lit. vseh svet.)

Maticerkev v litanijah od vseh svet-cov te prošnjo položi pred dobrega Boga, naj jo reši od bojne. Kaj more koli za zroka meti ta dobra mati, ka milo prosi odvrnitev tiste reči, v šteroj se teliko dični vencov pleče okoli glave zmagovalcov, po šteroj se teliko stiskanih že rešilo, teliko po krivom vzetoga blaga nazaj povrnilo, teliko krivih ver potrló i močno narastlo kraljestvo Kristusovo? Kaj more te li za zroka meti maticerkev, ka moliti da, naj ne ga boja? Zrok tomi so tiste velike nevarnosti večnoga pogübljenja, v štere pride v boji brez računa lüdi. Te nevarnosti si mi dnes nakratci pred oči postavimo, ka bomo znali srčno moliti za naše vojake.

Nevarnost v boji obstoji vtóm, da vojak nema zadostnoga krepčila molitvi, svete meše i svest. Brez toga pa ne ga dobre dúšne vesti, ne srečne smrti. Milošče naime samo po molitvi i svestvah dobimo. Jezuš je pravo „Brezi mene nikaj ne morete činiti“ (Jan. XV. 5.) To je, brez njegove milošče se ne moremo zveličati. To pa ne dobimo če je ne, ali jo slabo prosimo. Sv. Pismo pravi naime: „Prosíte i ne dobíte, zato ka slabo prosíte“ (Jak. IV. 3.) pa „Nemate, zato ka ne prosíte“ (Jak. IV. 2.)

Kak jo pa siromak vojak tam na bojišči more dobro prositi, kda večkrat noč i dén more na potüvanji, na stražiti, more paziti, naj ga ne dojde sovražnik, kda vse svoje dúševne i telovne zmožnosti na to more obrnóti, ka protivnika kjer zadobiša i strli? Povejte mi, znate vi te moliti, kda se s kim svajüjete? Jeli da ne. Jezero bole pa ne, če se ž njim bijete. V nikšo formo pa ne, če njega na smrt iščete, ali on

vas. Vidíte dragi moji zato ne morejo moliti vojáki ali konči ne zadostno. K tomi zroki prihája ešče tá okolščina, ka vidijo slabe zgléde, čüjejo prepékstvo, slišijo osmehavanje i ogovárjanje, če molijo. Vnogi divják očitno taji Boga pred ovimi, kaj vse močno vpliva na nje, naj oni tüdi slabo molijo, ali molitev opüsti. Jo.

Če k tomi vzememo ešče to priliko, ka šteri zna priti v neprijatelske roke, ki so krivoverniki i prisežni sovražniki katoličanske vere, te se nam zaistino do dna srca morejo vojaki smiliti i si moremo raztégnóti lübézen do njih, naj njim nikak li pomagamo. Njim fali molitev, njim menjka večkrat meša i sv. obhajilo, slednje mazanje, ne dobijo zato zadosta milošč, ne morejo se zato grehov čüvati i dúso si nevraženo ohraniti. Pa keliki iz med njih so v smrtnoj nevarnosti. Vnogim počí slednja vüra na bojišči.

V smrtnom grehi mreti pa kak strašno je to. Sinovje vaši, moževje vaši, očevje vaši so v teh nevarnostih. Kda so doma bili i njim je kaj sfalilo, kak skrbno ste njim hiteli na pomoč. Zdaj, kda so zaistino v silni i najveksih potreboch, njim ne bodete pomagali? Molite za nje. Vaša molitev njim správi Božo pomoč, štero si oni ne morejo.

Lübiti moremo svojega bližnjega, nam tretjerednikom se ešče posebno nalaga v vodili vekša lübezen do njega. Keliko je pa tam naših redovnih bratov, ki so nam niti z Bogom ne mogli povedati, za slovo ne mogli roke podati. Bomo je zapüstili brez pomoči, ki je tak želno čakajo od nas? Molimo zanje, prečiščavajmo se za nje. Naša dobra dela njim správi. milošče Bože štere si oni ne morejo.

Keliko jih odišlo v krvávi boj i ne moglo svojim lübitim starišom ešče ed-

nok v oči poglédnoti, ne moglo ešče ednok pozdraviti svojih bratov i sestér, pa bi té dúše püstili vi starišje, vi bratja brez pomoči? Molite za njé. Vaše molitvi do najlepši pozdrav za njé i njim spravijo Božo pomoč, štere si oni ne morejo.

Po bojni gomile zrastéjo; na njih rože razcvetéjo, ali pod njimi, — pod njimi počívajo vojáki spokláni — očevje drobne decé, tivarišje zaostalih dovic, sinovje oslablenih starih mater i očetov, ki so mirali, kda so oni to ne znali, štere so pokapali, ka so oni to ne zvedili.

I to se v boji vsaki den godi. Vsaki den se zasadi meč britkosti v srcé našega šteroga bližnjega, o mejmo zato smilenje nad njimi i pomagajmo vojákom. Kakda? Dvojo pomoč moremo nüditi. Prva je dúševna, ta drüga je telovna.

Dúševna pomoč obstoji v gorečoj molitvi za naše vojake, v pogostom obhajili za nje. Njim milošče trebe, brez šterih ne morejo merno prenašati svojih težav, ne morejo se nesreč dúševnih, telovnih rešiti, ne srečno mreti. Jezuš njim more samo pomagati. K Jezúši prihajajte zato dečica i molite za očo, k Jezúši prihajajte žene, stariši, rod i prosite pomoč za odišle. Povzdigni svojega maloga nedužnoga otroka ti tužna žena pred oltárom i prosi Jezúša, naj se za volo njega smilüje oči i njemi da srečno nazaj priti. Delaj, kak nikda, kda so nedužno dete proti nebi podignoli na morji v strašnom vihéru i zburjava se je polehla, néba se je razvedrila. To delajte ve matere. Nedužna vaša deca naj moli za vojake i srečen bo dokonček našega boja. Molimo, prečiščavajmo se, igra i ples naj merje, kda jezerih čelo smrtni znoj poleva, cérkev naj bo vaše zavetje mlade žene i ne plesišče. Opominam vas i

prosim, pokažite, da ste poštene zakonske tivarišice.

Posebno rad bi bio, da bi se dosta prečiščavalo za naše vojake. I na to prosim dečke i može. Moški spol je v boji, moški spol njemu naj pomaga v njem tudi zmagati. K Jezusi moški. Darujte ništerno prečiščavanje za naše vojake. Pogučite si z vašimi duhovniki, kda do vas mogli nej pripravnej spovedati. Oni vam iz srca radi te dar prinesajo, ka vas ešče večer opravijo. Za ženske je pa večerašnja spoved ne. One vudne naj pridejo.

Druga pomoč za vojake je telovna. Telo njim moremo oskrbljavati. Vnogi se rani tam. Ki roko, ki nogo zgubi. Trebe robače, prté, postele. Tam ne bo eden beležnik, nego na jezere i jezere. Zato pa drági moji darujte iz dobrega srca za naše ranjence, ki more plátno, ki peneze, sūhe slive i drugi dar. V novinah se vse objávi, kaj što da. Pomágajmo, zdaj mamó priliko. Jezus nam oblino povrne, kaj njegovej trpečoj deci damo na pomoč.

Te boj, šteroga zdaj má naša vojska, je svéti. Ide se za obdržanje domovine i katoličanstva, štero zmotiti i potrebiti je nameno krivoveren srb i rus. Za Jezusa se tú vojskújejo naši. On nam bo zato pomagao. Njegova dika je té boj. Radújmo se zato, če moremo kaj k tomi boji pripomoči. Radújejo pa naj se najbole tisti, ki so vojake v njega poslali. Jezus je z njimi. Vúpajmo se. Denešnja molbo v cerkvi darújmo za zmago naših vojsk, naj po njej se kraljestvo Jezušovo krepko razširi na sveti. Daj nam to zadobiti Srce Jezušovo. Amen.

Krščanski navuk.

Je strašno mreti na bojišči? Ne, nego veselo.

Zakaj? Zato, ka vojak svoje mlado življenje z dobrov volov daruje Bogi na čast, šteri dar vnogo vremenitnih kaštig dolzasluží, če ne vse i vojaki po smrti če ne naednok, pohit roma pa li odpre nebo.

Naj pa bo vojak te dober namen si znao obúdití, kaj je potrebno? Miloščo Božjo more meti.

Kda pa dobi to miloščo? Če si jo sam sprosi, ali njemu jo drugi sprosijo.

Naš boj.

V Srbijo

so naši notrivdarili na več krajov i protivnika iz pred sebe odtirali. Naji menitnejša zmaga je vtom, ka smo do rok dobili *Sabac* srbsko mesto i trdnjavo. *Sabac* je edno tih najimenitnejših

mest Srbije, leži na rodovitnom kraju kre Save i je trgovine prednja postaja. Ma železnico. Trdnjavo njegovo je zidao že l. 1470-ga Mohamed türski sultan. Te grad je oblegao nikda tudi Matjaš kral naš. Prek *Sabaca* na našem kraju je ves Klenak v Slavoniji. Odtod so strelali na njega naši. Srbi so tak slabo cilali, ka so samo drevje zavadjali i častniki naši so veselo počivali pod drevjom i četeli, gda zavadi štera srbska krogla vrh dreva.

Srbijo vu kratkom časi obsvojimo.

Boj je napovedala

Anglija i Francija nam. To nema velikoga pomena, zato ka angleži i francozi samo po morji morejo k nam priti. Ki pa pozna trdnjave naše v *Poli* i ki zna za veliko cesto, štera na Karsti pela 900. metrov visoko nad morjom i iz štere se vsaka ladja na pozderje lahko razstrli, se zosmehe tujemi napadi od strani morja.

Rus je čemerén,

ka dozda ešče samo zgübo i nikaj nej dobo i zato je prijao v Petrovom-Seli *Hoffinger*-a, našega podkonzula, ki je tam ostao, naj pazi na spise tam ostale. Naši so nato z tem odgovorili, da si tudi prijali ruskoga pisarnoga častnika *Stolkovsky*-ja i *Jabukovsky*, ruskoga duhovnika v Beči, v Budapešti pa *Igelström*-a, bivšega ruskoga poslanika v Sarajevi.

Beg srbskoga dvora.

Srbski kraljeski dvor beži že na štrto mesto: V *Skoplje* iz Nis-a. To je jako slabo znamenje za srba. Tam odnet že nikam ne bo mogeo bežati.

Srbski generali.

Ruski car je poslao k *Aleksandri*, srbskomi trononasledniki na pomoč ednoga ruskoga generala. Te drugi srbski general je; *Štepanović*.

Punt v Macedoniji.

Macedonci so se proti srbom poreberili, kda so je tei štelí na vojaško službo spraviti. Kre oba strana je vno-go morjenih.

800 srbov iz Bosnije

so vlovili naši i je med vogrské vesi razdelili, kde pod pazkov delajo. To pa zato, ar se jo bojati bilo, da bi ti srbi ovak v srbsko vojsko prestopili.

Polsko je čisto od rusov.

Nikdašnjega polskoga kraljestva največši del je meo rus. Deset milijon polakov je tiščalo pod njegovim surovim ravnanjem. Zdaj se njim bliža vúra slobošćine. Niednoga ruskoga vojaka več ne na Polskom. Polaki so ne štelí med ruske vojake stopiti, posebno

delavci i zato zo z ruskov vojskov veliko bitje meli, v šterom so ruse zmagali. Rusi so uradna pisma zpožgali, železniške šinje gorspojemale, električno fabriko v Sosnovici v zrak pustili i odhajali na Rusko. Polaka so niednoga ne z sebov na vlak pustili.

Varšovo,

glavno mesto Polskoga na Ruskom so rusi povrgli, delavci polski so pa skladališća, v šterih je živéž i municija bila za vojake, v zrake pustili. Kvára je več milijonov. Polaki z veseljem pričakújejo prihod naše vojske.

7800 rusko-polskih vojakov se podalo

našim. Pravili so polaki, da oni se ne do branili proti nam, niti se ne do vojúvali proti nam. Orožje i vse so prekdali našoj vojski. 4000 jih je v *Szatmár* odpelanih, ovi ostalih pa v *Nagykaroly*.

Ruski častnik romanskomi.

Eden ruski častnik je pravo romanskomi, ka se naši vojaki junaško držijo v bojni. V *Novosielica* mestu so pobili ruse pro priliki. Bežali so pred njimi, tei zanjimi, nego, kda so naši že v varno zavetje prišli, so se na ruse nazajpostavili, je kre dvá kraja notri-zaprli i tak so rusi popolnoma pokončani po lastnoj nepriličnosti. Naši vojako tak predrzno ido naprej — pravi — ka rusi vse trepečejo pred njimi.

Nemško-francozko bojišće.

Nemci so z 2000 automobili stopili prek Belgijske meje, naj hitrej morejo na Francozko priti po bližnjaj poti, na šteroj ne ga teliko trdnjav. Kak smo pisali, so si osvojili to najmočnejšo trdnjavo belgijsko: *Lüttich*. Tú je grozovitna bitka bila. Eden svedok piše, ka so mrtva tela na poldni meter visoko ležala. Nemcov je spadnolo tú do 20 jezera. Ešče belgijske ženske so bile v boji i krop levale na nemce, ali vse zaman. Nemška vstrajnost je zmagala.

Nemci so pobili francoze tudi pri vesi *Lagarde* i so 700 francozov vlovili.

Strelili so v Belgiji

deset nemcov, med njimi tudi kneza *Arenberg* Prospera. Obtoženi so zavolo špionéranja.

Razstava.

V *Strassburgi* so na ogled postavili nemci tisto orožje, štero so pri *Mühlhauseni* vzeli od francozov vkraj, v *Allensteini* pa od rusov spojemane topove (štúke).

Na morji.

Na žutom morji sta se razbile dve ladji: edna nemška i edna ruska. Tak

močno sta se postrelale, ka sta se obe potunile.

Japonske vojne ladje

so se na pot podale. Admiral njim je baron *Dewa*.

Grčke ladje so k redi.

V pireuskom pristanišči so vkup-spravlene vse grčke ladje. Grčka vlada je prepovedala vogeljetržcom vogelje drugim odavati, kak vojnim ladjam.

Vlovlene ladje.

Nemci so vlovili 4 ruske trgovinske ladje, rusi pa edno nemško. Rusi so tudi potunili *Aleor* imenüvane nizozemsko ladjo.

Divjazen.

Rusi so podrlo nemško poslaniško palačo, *Kattner* čestnika, dvornoga svétnika so pa morili. — Belgijci so iz skrivoliše strelali na nemške vojake, zato so tei več vesnic požgali. Ki je ne v vojaškoj službi ne sme strelati ali na drugi način škoditi protivniki. Nemci so naznanili belgijcom i francozom, ka vsakoga ne vojaka strlijo, če bo kaj proti nemškoj vojski namerávo.

Svilno fabriko v Sárvári

pri Szombathetyi je naša držáva zavstávila, zato ka je tá tovarna francozka i belgijska. Ravnitela tovarne pa zato, ka je vojak belgijski, so prijali.

Junaški huzár.

Rusi so vlovili ednoga huzára. Na drugi den se lepo nazaj prijahao na kozakovom konji, šteromi ga je vzeo.

Pomoč za žasa boja.

Vsaka sirota dobi podporo od države štera ma koga v boji, ki njoj je doma krüh služo. Prinas dobi na dén 70 file-rov. To pomoč pa dobi ne samo odrašeni, nego malo dete tudi. Zgalisti se more pri notarošijaj.

Dari.

Na stojezere darüjejo dobre düše za vojake, ranjence i ostale sirote. Ne trebe záto misliti, da šo naši vojaki nej oskrbljeni i da glad trpijo. Majo oni svojega živeža v obilnosti pa k tomi ešče prihajajo dari brezštevilni.

Dragocenosti

svoje davajo po našoj domovini za vojake, naj se odajo, ž njih penezi vdarijo na pomoč potrebmin. Dozdaj jih je že više 2000 dalo tá svoje zlate prstanke i druge dragocenosti. Tü vidimo, keliko smilenosti rodi boj.

Düševna pomoč.

Misijonar, *Reviczky Aladár* je sno-piç izdao, v šterom na krščanske jakosti pobüdjava naše vojake. Té sno-piçe brezplačno razdelijo med njimi.

Ki 20 K. da, jezero snopičov dá do rok našim vojakom.

V Čerensovcih

se moški v obilnom računi prečiščávajo i darüjejo to sveto opravilo gor za naše vojake. Kak lepo je to! Dragi slovenski dečki i možje po vseh slovenskih farah nasledüjte čerensovcare!

Dari naših slovincov.

Iz Dolnje Bistrice: Lonec Roza 1 k., Djürek Marija 20 fil., Žalik Bara 80 fil., Žabot Marijanka 1 k., Smolkoviç Jožef 1 k., Žabot Kata 40 fil., Žabot Manka 20 fil. Iz Trnja: Šarjaš Jožef 1 k., Kolariç Marko 3 k., Cvetko Kata 30 fil., Tibaut Ana 2 k., Horvat S. Stefan 2 k., Horvat Marko 20 fil. i prt, Nemec Geta capo i prt, Kolenko Ivan 5 k., cape, prt, sühe slive. Iz G. Bistrice: Mauçec Treza 60 fil., Raj Stefan 1 k., Žabot Ana 20 fil. Iz Hotize: Zenkoviç Kata 1 k., Horvat Kata 1 k. 20 fil. i prt, Farkas Manka 2 k., Geriç Ana 70 fil, Fliçar Manka 20 fil. Iz Adrijanec: Raduha Marijanka 40 fil., prt i cape. (Dale pride.)

Najnovše.

Ruska carska familija je v Moskvo prišla i tam šče prebivati, da je v Petrovom seli nej zadosta obranjena.

Nemci so pri Mülhhauseni s Francozami veliko bitko meli. Francozi so nazaj stirani v Betfort. Ali tudi Nemci so zgübili več kanonov.

Edna ruska ladja, štera je sterlske škeri pa vojake pelala, se na izhodnom morji potunila. Vtopilo se je 4000 ruskih vojakov.

Naša zmaga. Naša vojska dale ide notri v Srbijo. De *Valjevo* mesta so se srbi nazaj potegnoli, štero je 70 kilometrov od granice. Dosta srbskih vojakov je vu robstvo prišlo. V tom bitki se je zagrableska vojska najimenitneše oponašala. Zato je vse povsed posebno pobrvljena.

Vilhelm nemški casar je iz Berlina med svojo vojsko na bojasko selo odišo.

Málo pozdravljeni do lüblénih starišov naših slovenski vo-jákov.

Ne záto, kábi preveç žalostni bili da smo mogli oditi od vás! Mi smo sami radi odišli od našega domá. Mi smo pozváni od našega svetloga krala, naj bránimo našo domovino.

Záto lübleni stariši, očevje i matere, brati i sestre ino vsa rodbina pa vsi čtevci teh naših slovenskih

novin, prosite, i molite za nas, naj mi močni bodemo, naj obládamo neprijatela. Mi se vüpamo v našem Bogi, ki je vse mogoçi, on de nám pomágo. Mi smo hvála Bogi bili pri spovédi i pri prečiščavanji v püšpekovej cérkvi, záto se vüpamo v Bogi, ka nás on ne odstávi. Če de nám pa Gospodni Bog pomágo, te nám pa neprijátel tudi nikše škode ne de mogo napraviti.

Po Božoj voli se zgodi vse. Krogle, štere do tam letale, de tudi Bog ravnao. Zdaj pa prösimo naše lübléne stariše, brate i sestre ino vse naše slovence, či tak, ka bi nás krogla zádejla, ka bi Boža vola tak bila pa bi se mi ne več vidili, bi ne prišli več vküp v tom országi, prosimo: molite zanás, da pridemo vküp v nebeskom országi. Zdaj pá ešče ednok vsem čitevcom teh novin pošlemo srčni pozdráv. Daj Bog, da bi se vkrátkom vsi vküp veselili v našem domačem kraju.

V imeni slovenskih vojakov popisó je

Johan Schádli

z Krajine Slovenske,
od fare Sväte Jelene, z vesí Ropočke,
voják 83. Reg. 9. kom.

Glási.

Nesreça. Ma Selnici je mlatilni stroj odtrgao desno roko Panus Antoni, 16 let staromi dečki i levo roko njemi je tudi močno zdrüzgdo. Imenüvani je bio polagač na gümni i poškalilo so njemi je. Odpelali so ga v Varaždinsko bolnišniço.

Smrt na veselici. Na Gornjimihalovcih je nikak v Videcovej krčmi Klobučanič Stefana, 27 let staroga mladencia v srce smekno med bitjom, ki je na mesti mrtev obležao.

Ne je slobodno odseh mao obstati na mosti i pred hišami, štere vojaška straža čuva.

Domača straža je nastavljena v Lendavi. Vsaki odrašeni jo je dužen spuniti. Oboroženi stražarje bodo skrb nosili vnoçi i vudne, na ceste pa vozeve zdaj v začetki.

Vojaki na deli. Ministerstvo dovoli vojakom v civilnom obleçi do 1-ga septembra polsko ali drugo delo ali na svojem domi, ali pa drugim na pomoč.

Prošnja do naročnikov. Ponizno vas prosimo naznanite mi, če kje redno novin ne dobite i potrpite. Železnice v prvoj vrsti za vojsko vozijo, ove druge reči samo ednok na den. Potomtak se pripeti, da novine kjer zdostanejo ali celo prejdejo. Meni vse notriglasite, kje jih redno ne dobite i bodite tak dobri ki je dobite, dajte je

i onim čitet, ki jih ne dobijo. Urédništvo.

Na znanje. I. Ki ma čas se lahko zgleda za torara i težaka pri boji. Dobi lepo plačo i strošek. Vse žvedi pri sv. g. notari.

II. Ne trebe vervati tistim, ki prāvijo, da papirnati penezi ceno zgūbijo. To je ne istina.

III. Dužen je vsaki potnik obstati, je na kolih, potači, motor, če straža to žele, ovak ma straža pravičo strliti.

Kak znajo melinčarje braniti domovino. Preminočo sredo se je pripelo na Melince eden automobil ali, kak njemi naše lüstvo pravi, motor. V njem sta sedela dva bradatava gospoda. Bila sta to dva nemškiva mesara z Radgone. Melinčarje so mislili, ka so to rusi ali pa francozi, zato so zgrabili rasoje, količe, ženske pa bürkle, pa nad njiva. Sirmaka nemca sta se tak prestrašila, ka sta roke vujška zdignola pa se tak molila melinčarom, naj jiva pri miri nahajo, ka sta rekši njidva nej srba pa nej rusa, liki sta nemca doma z Radgone pa kúpūjeta podkrmleno živino. Na dobro srečo je pribežao na lice mesta nekši melinčar, ki je teva mesara osebno poznao. Te človek je potom pomiro svoje razlučene sosedo, ovači nemca brščas nebi šla živiva z Melinec.

Sabla ali nagli sod na Štajarskom. Na Štajarskom je razglašena sabla ali nagli sod. To obstoji v tom, ka či što kakšega vojaka ali vojačkoj službi podvrženo osebo nagovarja, ka ne bi spunjaval svojo dužnost, što nadale pomaga vojaki ali vojačkim dužnostim podvrženoj osebi pobegnoti na kakšikoli način, on zapadne hūdodelstvo pa se postavi pred vojno sodišče. Či ga to sodišče spozna za krivoga, potom ga v treh vūraj po sodbi dol strelijo. Proti sodbi vojnoga sodišča nega nikše pomoči. Opominamo zato vse tiste, ki bi odzdaj na Štajarskom znali meti kakše opravke, naj dobro pazijo, kaj bodo gučali pa delali, ka ne bi zapadnoli smrti.

Nove bogate petrolejske vretine. Z Bukarešta pišejo listom: V bližini Banje so odkrili nenavadno bogate petrolejske vretine. Vrelec ma globočino 670 metrov. Poskrbeli so včasi vse varnostne odredbe, ka ne bi nastao ogenj. Ka posode so meli na razpolago, to je do 500 vagonov, je bilo napunjenih v 20 vūrah.

Verske bratovčine na Francoskom nazaj postavljene. Zdaj, ka je vō vdarila vojska, je francoska vlada razveljavita vse odredbe pa postave, štere so bile sklenjene proti katoličanskim redovom. Tak je te zgodovinski čas na eden mahaj prevrno vse, ka so prostožidarci več let včini, naj bi na nikoj spravili pa pregnali katoliške redove. Gda je nastopo čas, ka vlada potrebuje lüstvo, je predevsem zadosta včini, njegovim verskim zahtevam. Pitanje je samo, či je že to nej prekesno. (Gda je nevarnost, je dobra vera i popovsto! Vrej.)

Vojačka straža strelila grofico Kristalnig. Ta nesreča se je zgodila te dneve med Goricov pa med celovcom. Grofica Kristalnig, štera je bila slovenka pa med slovenci pobirala dare za ranjence, se je pelala na avtomobili. Vojačka straža njoj je skričala, naj henja, ona pa, ali je to nej čula, ali je pa nej mogla avtomobila tak nagli staviti, pa se je pelala dale. Zato je pa vojačka straža dvakrat strelila na njo. Oba strela sta zadela grofico v glavo, pa te bila naednok mrtva. Vojačke straže majo v vojnem časi ostra navodila, zato moremo paziti! (Pri Monoštri so ednoga gospoda iz Szombathely-a tudi po toj poti nevarno ranili. Vrej.)

Cena živeža.

Vogrski kraleski domobranski minister je pod št. 11860/914. za letošnje leto vceno živež, šteri se vojski lahko odá. Vsaki si naj dobro zapomni ceno vsaki reči, da ga šlo ne vkani, če bo kaj meo k odaji. Ki má kaj odaji, naj opita svojega g. notara, oni njemi povejo, kje so tisto skladišča, kam morejo svoje reči spraviti. K našemi kraji je najbližanje s *Barcs* (Katonai élelmézési raktár vezetősége Barcs, Somogy m.) Té ukaz nam je pa dobrodojšo zato tudi, ka nas brezvestni trgovci ne vkanijo, če kaj kúpiti moremo. Ništerni zgrablivi trgovci so stašno ceno podignoli. Od ednoga smo slišali, ka je za kilo soli 60 filerov proso. Takše hiéne le notriglāsiti oblasti.

Metercent	pšenice	28 K 50 f.
"	žita (rž)	21 " — "
"	ječmena	19 " 10 "
"	ovsa	19 " 50 "
"	kukurice	21 " — "
"	grahke	26 " 60 "
"	pšenične mele	38 " 50 "
"	ržene "	37 " 40 "
Kila	pšeničnoga krūha	— " 40 "
"	rženoga	— " 37 "
"	mešanoga	— " 39 "
"	riže	— " 70 "
"	ječmenke	— " 62 "
"	grisa	— " 52 "
"	graha	— " 50 "
"	léče	— " 70 "
"	grahščka	— " 75 "
"	prosene kaše	— " 50 "
"	hajdinske "	— " 52 "
"	krumplov	— " 13 "
"	zelja, repe i druge zeléne skūhe	— " 28 "
"	kisloga zelja i repe	— " 33 "

Kila	kave	4 K 50 f.
"	čaja (teja)	12 " 50 "
"	cukra	1 " 20 "
"	soli	— " 28 "
"	čarnoga prpra	3 " — "
"	paprike	4 " 10 "
"	kūna	1 " 80 "
"	posūšenoga zelenja za skūho	3 " 40 "
"	lūka	— " 24 "
"	česnjeka	— " 71 "

Pitvina.

Liter vina	1 K 30 f.
" piva	— " 70 "
" žganice	1 " 80 "
" ruma	3 " 80 "
" konjaka	7 " 50 "
" jeciha	— " 23 "
" olja za hrāno	2 " 90 "

Meso na živo vago.

Metercent ovčenoga mesa	99 K — "
" svinjskoga "	142 " — "
" kozjega "	100 " — "
" telečega "	150 " — "

Meso friško na mrtvo vago.

Metercent govedine	200 K 50 f.
" ovčenoga	160 " — "
" svinjskoga	220 " — "
" kozjega	160 " — "
" teletine	275 " — "

Povojeno meso.

Metercent povojenoga mesa	265 K — f.
" kolbas.	320 " — "
" slanine	230 " — "
Kilo masti svinjske	2 K 40 f.
" zmočaja	4 " 40 "
" sira	3 " — "

Za polaganje.

Metercent sena	9 K 90 f.
" ovsenoga grisa	32 " — "
" ječmenoga "	40 " — "
" kukorčnoga "	30 " — "
" otrobov, zamečke	17 " — "
" slamé	5 " 50 "

Kürjava.

Meter trdih drv	14 K 20 f.
" mehki "	9 " 90 "
Metercent kamlnoga vogelja	4 " 50 "
" drevenoga "	13 " 60 "
" koksa "	6 " 80 "
Kila petrola	— " 55 "
" olja za sveteti	1 " 45 "
" benzina	1 " 20 "
" špiritusa	1 " — "
" olja za mašin	— " 70 "

To je tisti stroj

(mašin), z šterim si lahko dosta penoz sprāvi ešče tisti kmet, ki samo 2—3 kravi má.

Presvetitve dá

Alfa-Separator R.T.

Budapest, VI., Lomb-utca 11.